

2023-04-13
U2023/01317

Utbildningsdepartementet

Adressater:
Se *bilaga 1*

Uppdrag att inkomma med analyser som underlag till regeringens forsknings- och innovationspolitik

Regeringens beslut

Regeringen ger Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Rymdstyrelsen, Statens energimyndighet, Verket för innovationssystem (Vinnova) och Vetenskapsrådet i uppdrag att utifrån sina respektive ansvarsområden göra analyser och lämna rekommendationer som kan bidra till regeringens forsknings- och innovationspolitik, vars fokus är excellens, internationalisering och innovation.

Myndigheterna ska göra dels en individuell analys av situationen och de långsiktiga forsknings- och innovationsbehoven inom det egna verksamhetsområdet, inklusive en bedömning av hur pågående riktade satsningar fungerar, dels en gemensam analys samordnad av Vetenskapsrådet.

Myndigheterna ska identifiera insatser som bidrar till att höja kvaliteten inom svensk forskning och innovation. Vidare ska myndigheterna identifiera insatser för internationalisering som leder till högre kvalitet i svensk forskning och innovation. Detta bör inkludera Sveriges deltagande i EU:s ramprogram. Myndigheterna ska också identifiera insatser som, utifrån myndigheternas uppdrag, svarar mot de samhällsutmaningar vi står inför samt identifiera insatser som ger bättre förutsättningar för innovation och som på sikt bidrar till att stärka svensk konkurrenskraft. Det ska finnas förutsättningar att utvärdera föreslagna insatser.

Myndigheterna ska också genomföra en gemensam omvärldsanalys med en tidshorisont på 5–10 år för att identifiera potentiella områden för forskning

och innovation, som kan bidra till en positiv samhällsutveckling och näringslivets konkurrenskraft. Områden där Sverige har potential att vara eller bli världsledande inom såväl forskning som innovation ska identifieras. Vidare ska myndigheterna tillsammans identifiera områden där det i dag finns vetenskapliga kunskapsluckor på en övergripande nivå i relation till viktiga samhällsbehov.

Synpunkter avseende den statliga organisationen för extern forsknings- och innovationsfinansiering lämnas inte inom ramen för detta uppdrag. Regeringens avsikt är att inhämta sådana synpunkter efter att Utredningen om en effektiv organisation för statlig forskningsfinansiering (U 2022:06) har lämnat sitt betänkande.

Myndigheternas individuella analyser och den gemensamma analysen kommer att utgöra underlag för kommande propositioner. Om förslag lämnas ska en bedömning av eventuella kostnader göras och om de medför ökade kostnader ska förslag på finansiering presenteras.

Myndigheternas individuella analyser ska senast den 31 oktober 2023 redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet för Forte, Utbildningsdepartementet för Rymdstyrelsen och Vetenskapsrådet, Klimat- och näringslivsdepartementet för Formas, Vinnova och Statens energimyndighet, med kopia till övriga nämnda departement). Redovisade uppdrag kommer att publiceras på regeringens webbplats.

Den gemensamma analysen som ska göras i samarbete mellan forskningsfinansiärerna ska redovisas av Vetenskapsrådet till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet med kopia till Socialdepartementet, Klimat- och näringslivsdepartementet och Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) senast den 31 oktober 2023.

Skälen för regeringens beslut

I regeringsförklaringen 2022 har statsministern uttalat att utbildning och forskning av hög kvalitet är helt avgörande för Sveriges välbefinnande och att det svenska näringslivet är ett drivhus för innovation och är världsledande i hållbarhet. Obunden forskning är en omistlig beståndsdel i det öppna samhället. Högre utbildning och forskning är avgörande för Sveriges kompetensförsörjning och för att Sverige ska kunna möta olika samhällsutmaningar.

Regeringen anser att en tydlig inriktning mot excellens krävs för att svensk forskning ska vara konkurrenskraftig. Utbildning och forskning ska hålla en internationellt sett hög kvalitet och bedrivs effektivt. Internationalisering, inklusive student-, doktorand- och forskarmobilitet, är viktiga medel för att svensk forskning och innovation ska kunna nå högsta kvalitet. Samtidigt kan internationaliseringen också innebära utmaningar och säkerhetsrisker, något vi behöver ha förstärkt fokus på framöver. Det ska finnas bra villkor för forskning och innovation för det svenska näringslivet. Lärosätena ska ha goda förutsättningar att nyttiggöra forskningsresultat samt att bidra till innovation och svensk konkurrenskraft. Den akademiska friheten ska främjas, värnas och bidra till ett öppet samhälle.

Regeringens avsikt är att med dessa underlag som en av flera utgångspunkter ange inriktningen för forsknings- och innovationspolitiken fr.o.m. 2025 i kommande propositioner. Liksom i arbetet med tidigare forsknings- och innovationspropositioner avser regeringen att bjuda in lärosäten, myndigheter och andra berörda aktörer att lämna synpunkter och förslag inför kommande proposition.

På regeringens vägnar

Mats Persson

Katarina Nordqvist

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Socialdepartementet/SAM

Finansdepartementet/BA

Klimat- och näringslivsdepartementet/EIN, KE, E

Adressater

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd
Box 38084
100 64 Stockholm

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Box 1206
111 82 Stockholm

Rymdstyrelsen
Box 4006
171 04 Solna

Statens energimyndighet
Box 310
631 04 Eskilstuna

Verket för innovationssystem
101 58 Stockholm

Vetenskapsrådet
Box 1035
101 38 Stockholm